

تهیه آزمون جهت بررسی تأثیر شکل و جایگاه نویسه بر خطاهای دیکته در دانش آموزان کلاس اول ابتدایی

*زهرا سلیمانی^۱، مریم کاظمی^۱، فاطمه عواطف رستمی^۱، شهره جلایی^۲

چکیده

هدف: این مطالعه به منظور تهیه آزمونی جهت بررسی تأثیر شکل و جایگاه نویسه بر خطاهای هجی کردن و تعیین روایی و اعتبار آن در پایه اول ابتدایی انجام شد. روش بررسی: این مطالعه به روش توصیفی و مقطعی و از نوع ابزارسازی و اعتبارسنجی می باشد. جمعیت مورد مطالعه دانش آموزان کلاس اول ابتدایی (دو کلاس از مدرسه دخترانه و دو کلاس از مدرسه پسرانه) از منطقه ۸ آموزش و پرورش شهر تهران بودند که به روش غیر تصادفی و ساده انتخاب شدند.

ابتدا کلمات کتاب «بنویسیم» پایه اول ابتدایی بر اساس شکل و جایگاه نویسه مورد بررسی قرار گرفته و تعدادی واژه انتخاب و برای بررسی به صاحب نظران با تخصص در حیطه های آسیب شناسی گفتار و زبان، زبان شناسی و معلمان داده شد. بر اساس نظرات ارسالی ۵۴ واژه از بین سایرین برای بررسی شکل و ۳۹ واژه برای بررسی جایگاه نویسه انتخاب گردید. به منظور بررسی اعتبار (قابلیت تکرار پذیری) آزمون، کلمات یکبار توسط آزمونگر و معلم در طی دو مرحله به تفکیک به دانش آموزان یک کلاس دخترانه و یک کلاس پسرانه پایه اول ابتدایی به صورت دیکته گفته شد و یکبار نیز توسط آزمونگر در طی دو مرحله به یک کلاس دخترانه و یک کلاس پسرانه دیگر پایه اول ابتدایی به صورت دیکته گفته شد. سپس خطاهای دیکته تعیین و مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که خطاهای هجی کردن در مرحله اول و دوم اجرای آزمون توسط آزمونگر، هم در شکل نویسه ($P=0/12$) و هم در جایگاه نویسه ($P=0/16$) اختلاف معنی داری ندارد، در حالی که در بین دو مرحله اجرای آزمون توسط آزمونگر و معلم در شکل نویسه تفاوت معنی دار مشاهده شد ($P<0/01$)، ولی در جایگاه نویسه با یکدیگر تفاوت معنی دار ندارند ($P=0/12$).

نتیجه گیری: نتایج بدست آمده گواه اعتبار و پایایی داخل آزمونگر آزمون در هر دو بخش شکل و جایگاه نویسه است. اما آزمون فقط در بخش جایگاه نویسه دارای اعتبار بین آزمونگر است. کلید واژه ها: آزمون هجی کردن / دیکته / پایه اول ابتدایی / انتخاب نویسه مناسب / روایی / اعتبار / شکل نویسه / جایگاه نویسه

۱- کارشناس ارشد گفتار درمانی، عضو هیئت علمی دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی تهران
۲- کارشناس گفتار درمانی
۳- دانشجوی دکترای آمار حیاتی، عضو هیئت علمی دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی تهران

تاریخ دریافت مقاله: ۸۶/۵/۱۳
تاریخ پذیرش مقاله: ۸۶/۱۲/۱۳

* آدرس نویسنده مسئول:

خیابان انقلاب، نرسیده به پیچ شمیران، دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی تهران، گروه گفتار درمانی
تلفن: ۷۷۶۳۶۰۴۲

*E-mail: soleymaniz@tums.ac.ir